

78 Rocznica Powstania Warszawskiego

Data publikacji: 1.08.2022 15:15

Na rozkaz Dowódcy Armii Krajowej, gen. Tadeusza Komorowskiego „Bora”, powstanie w Warszawie rozpoczęło się 1 sierpnia 1944 roku.

□

Zadaniem AK było wyzwolenie stolicy i utrzymanie jej przez kilka dni przed wkroczeniem Armii Czerwonej. Umożliwiłoby to Delegaturze Rządu RP na Kraj, reprezentującej legalny polski rząd na wychodźstwie, objęcie Warszawy władzą cywilną i wystąpienie wobec Sowieców w roli wolnych gospodarzy swojego kraju. Była to ostatnia szansa na ratowanie niepodległości Polski.

Dysproporcja sił była skrajnie niekorzystna dla strony polskiej. Wśród 50 tys. żołnierzy Armii Krajowej, Narodowych Sił Zbrojnych i Armii Ludowej, jacy przewinęli się przez nasze oddziały, na 25 przystępujących do walki tylko jeden był uzbrojony, i to w broń krótką. Tymczasem Niemcy rzucili do walki regularne formacje wojska, SS, policji, żandarmerii i oddziałów pomocniczych, wspomaganych przez ciężką artylerię i lotnictwo.

Warunkiem ostatecznego powodzenia powstania było wkroczenie do miasta Armii Czerwonej. Tymczasem Józef Stalin rozkazał swoim wojskom zatrzymanie się na linii Wisły i powstrzymanie od aktywnych działań przeciwko Niemcom. Ci ostatni zatem bez przeszkód pacyfikowali miasto, dokonując wielu masowych zbrodni, zarówno na żołnierzach Powstania jak i na ludności cywilnej.

Zrzuty zaopatrzenia dla Powstańców, dokonywane przez lotnictwo zachodnich aliantów (w tym polskich lotników) oraz sowieckie, było kroplą w morzu potrzeb i nie mogło zmienić sytuacji. Wobec braku żywności i wody, 2 października 1944 roku, po 63 dniach bohaterskiej epopei, dowództwo AK było zmuszone podpisać akt „zaprzestania walk w Warszawie”. Do niewoli poszło ok. 17 tys. Powstańców, ok. 18 tys. poległo. Straty wśród ludności cywilnej szacowane są od 150 do 200 tys. osób. Przez następne miesiące Niemcy metodycznie rabowali, palili i wysadzali w powietrze kolejne części naszej stolicy. Wycofali się z niej ostatecznie 17 stycznia 1945 roku, umożliwiając wkroczenie do Warszawy oddziałom podporządkowanego komunistom Wojska Polskiego.

Dla uczczenia tego zrywu bojowego, tysiący zamordowanych żołnierzy oraz cywili każdego 1 sierpnia o godzinie 17:00 ulice większości miast zamierają na kilka minut i przy sygnałach syren upamiętniają to wydarzenie. Nie inaczej będzie w tym roku w większości gmin naszego powiatu.

AK, IPN